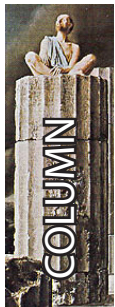

GORDIJNZWAMMEN

Eerst het bitter, dan het zoet, ofwel eerst de droogte, toen de regen. Begin september was ik bang dat het weer net zo'n beroerd paddenstoelenseizoen zou worden als in 2018, met net als toen neerslagtekorten in het oosten van meer dan 270 mm. In West-Nederland was de situatie minder dramatisch. Dat kwam me goed uit, want ik had opdracht om het Kralingse bos in Rotterdam te inventariseren. Daar waren gelukkig in de tweede helft van augustus al paddenstoelen te vinden. Vooral op het vele grote, dode hout was van alles te beleven, met als hoogtepunt twee groeiplaatsen van de zeldzame Korrelige taaiplaat. Behalve vezelkoppen ontbraken symbionten vrijwel volledig. Pas in de loop van september verschenen bij Beuk de eerste Bitterzoete melkzwammen en Beukenrussula's, steeds strak tegen de stam aan, alsof ze steun zochten bij hun moeder. Dat hielden ze vol, ook toen het bleef doorregenen. Er kwam zoveel naar beneden, dat zelfs de meest onmogelijke plekken vol stonden met zwammen.

Aan drie noordelijke mycologen was gevraagd om te onderzoeken wat de mycologisch meest belangrijke lanen van Overijssel waren. Eigenlijk een opdracht voor 2020, maar het zou stom zijn om geen gebruik te maken van de overdaad aan laanpaddenstoelen op dat moment. Eef Arnolds en ik braken een geplande excursie naar Samerrott, bij Bentheim, af om 's middags een laan te inspecteren in Singraven, een landgoed bij Denekamp. Zonder al te hoge verwachtingen reden we die kant uit. Al na tien minuten stonden we versteld: vlak bij elkaar groeiden zowel kersverse exemplaren van de Geurende gordijnzwam als een grote gele phlegmacium die Eef determineerde als *Cortinarius xanthoochraceus*, nieuw voor Nederland. Deze laatste zouden we nog vier keer aantreffen in de berm van deze steenslagweg, steeds met veel exemplaren.

Deze rijke oktobermaand was opvallend goed voor gordijnzwammen. Zelden heb ik in laanbermen zoveel bijzondere gordijnzwammen gezien. Als dat ook de ervaring is van andere mycologen zou daar misschien een Coolia-artikel aan gewijd kunnen worden? Zelfs in het Amsterdamse Bos - in de stukken met 60 jaar ouden Beuken en Eiken op pure zeeklei - waar anders aan paddenstoelen nauwelijks iets groeit, kwamen dit jaar bijna tien soorten gordijnzwammen tevoorschijn. Daaronder bevonden zich de Wortelende gordijnzwam, de Bleke galgordijnzwam en een phlegmacium met jong blauwe lamellen. Volgens de Funga Nordica: *Cortinarius variiformis*.

Het Kralingse bos is even oud als het Amsterdamse bos, maar van deze cortinarius-weelde was in Rotterdam geen sprake. Hier moest ik het hebben van een indrukwekkend aantal parasolzwammen en de al eerder genoemde vezelkoppen, waarvan de Giftige vezelkop en de Zwartvoetvezelkop de grote uitschieters waren. Om deze column niet alleen maar een opsomming te laten zijn, wilde ik afsluiten met een anekdote. Maar qua woorden zit ik al aan mijn tax, want ik had de redactie beloofd nou eens niet meer dan 500 woorden in te leveren, zodat er geen grafische kunstgrepen nodig zijn. Die anekdote houdt u dus nog te goed.

In plaats daarvan nog één gordijnzwammenrelaas: op de laatste excursie van de Paddenstoelen Werkgroep Drenthe naar twee naaldbosreservaten in Boswachterij Ruinen vonden we bij Fijnspar - net voor het in de nacht van 20 november bijna overal min vijf aan de grond was - de Roodrandgordijnzwam. Deze zeldzame soort geldt in ons land als een symbiont van loofbomen, maar wordt in Duitsland ook in naaldbos gevonden. In ditzelfde bos groeide trouwens ook de nog zeldzamere Valse grootspoorgordijnzwam. Ik zei al dat het een goed seizoen voor gordijnzwammen was!

door Rob Chrispijn

